

یادداشت

درک چینی از بحران اوکراین

خاطره حمیدی

کارشناس ارشد روابط بین‌الملل

در آغاز بحران اوکراین، چین رویکرد محتاطانه‌ای را دنبال کرد و کوشش می‌کرد که «هی طرفی اصولی» خود را برجسته کند. چین خاطر نشان می‌کرد که چون که طرف جنگ نبوده، فراتر از درخواست برای گفت‌وگو و خویشتن‌داری، تلاش دیپلماتیک زیادی به خرج نداده است. با این حال، در چند ماه گذشته، چین علاقه‌مند به ایفای نقش اصلی به عنوان میانجی در بحران اوکراین ظاهر شده است. به عنوان مثال، در تاریخ اولین سالگرد درگیری، چین سندی با عنوان «موضع چین در مورد حل و فصل سیاسی بحران اوکراین» منتشر کرد که ۱۲ نکته را برای دستیابی به آتش‌بس بین روسیه و اوکراین برجسته کرد. علاوه بر این، رئیس‌جمهور شی جین‌پینگ در دیدار خود از مسکو در ۲۱ مارس ۲۰۲۳، در دیدار با رئیس‌جمهور ولادیمیر پوتین، بر علاقه خود به ترویج راه‌حل سیاسی برای بحران اوکراین تأکید کرد. در اوایل ماه آوریل، شی جین‌پینگ در دیدار با امانوئل مکران، رئیس‌جمهوری فرانسه، پیشنهاد کرد که چین و فرانسه باید برای یافتن یک راه‌حل سیاسی برای این بحران تلاش کنند. مهم‌تر از آن، شی جین‌پینگ برای اولین بار از زمان آغاز بحران اوکراین درباره بحران اوکراین اظهار نظر کرد و به رئیس‌جمهوری اوکراین، ولادیمیر زلنسکی، اطلاع می‌دهد که «موضع اصلی چین تسهیل گفت‌وگوها برای صلح است. تلاش‌های چین برای مشارکت به عنوان میانجی برای یافتن راه‌حل سیاسی برای مناقشه احتمالاً تحت تأثیر سه عامل است: اول، جلوگیری از تشدید بیشتر درگیری اوکراین به یک جنگ هسته‌ای است. به همین منظور، در نوامبر ۲۰۲۲، زمانی که شی جین‌پینگ به اولاف شولتز، صدراعظم آلمان اطلاع داد که سلاح هسته‌ای نمی‌تواند در جنگ استفاده شود، پکن مخالفت خود را با استفاده از سلاح هسته‌ای نشان داد. همین احساس در پیشنهاد صلح ۱۲ ماده‌ای که در اولین سالگرد جنگ اوکراین در سال ۲۰۲۳ منتشر شد، تکرار شد. در این زمینه، قابل توجه است که اگرچه پکن در این مرحله مطمئن نیست که آیا روسیه تهدید خود مبنی بر استفاده از سلاح‌های هسته‌ای تاکتیکی را دنبال می‌کند، اما مصمم است به روسیه اجازه ندهد چین را به عنوان همدستی در این تصمیم معرفی کند. بنابراین، شی جین‌پینگ در مارس ۲۰۲۳ به مسکو سفر کرد تا تهدیدی مشترک علیه استقرار سلاح‌های هسته‌ای در خارج از قلمرو ملی صادر کند. دومین عامل موثر بر تصمیم پکن می‌تواند کاهش فشار ژئوپلیتیکی باشد که چین از سوی ایالات متحده و اتحادیه اروپا با آن مواجه شده است. این می‌تواند به روش‌های مختلف کار کند. اول، چین می‌تواند تلاش کند با اتحادیه اروپا و ایالات متحده برای تنظیم مجدد سیاست‌های خود در قبال چین مذاکره کند، در ازای اینکه پکن، روسیه را به سمت میز مذاکره سوق دهد. دوم، می‌تواند امیدوار باشد که مخالفت آنها را با عمیق‌تر کردن شکافها در اتحادیه اروپا و بین ایالات متحده و اتحادیه اروپا دربارۀ چین از طریق نشان دادن خود به عنوان یک شریک ارزشمند در بحران اوکراین، تضعیف کند. نشانه‌های کمی در این زمینه وجود داشته است. به عنوان مثال، چند روز قبل از سفر امانوئل مکران، رئیس‌جمهوری فرانسه و اوسلوفون در لاین، رئیس اتحادیه اروپا، فرستاده چین در اتحادیه اروپا احیای بحث متوقف شده در مورد پیمان تجاری توافق جامع سرمایه‌گذاری را خواستار شد. در همین حال، اختلافات درون اتحادیه اروپا و بین اتحادیه اروپا و ایالات متحده بر سر چین نیز آشکار است. بر اساس گزارش‌ها، بروکسل در تلاش است تا یک رویکرد اجماع در مورد چین ایجاد کند، زیرا برخی از کشورها تمایل دارند با پکن بر سر تجارت و بحران اوکراین تعامل داشته باشند. همزمان، با افزایش فشار واشنگتن بر متحدها خود برای همسویی نزدیک با ایالات متحده در برابر چین، فرانسه و برخی از مقامات ارشد اتحادیه اروپا آشکارا از اروپا خواسته‌اند که از سیاست ایالات متحده در مورد چین پیروی نکند. در نهایت، پکن نیز این را فرصتی برای اصلاح تصویر خود به عنوان یک نیروی مثبت در عرصه بین‌المللی می‌داند. شاهکار چین در میانجی‌گری گرم دیپلماتیک بین عربستان سعودی و ایران، چهره چین را به عنوان یک رهبر دیپلماتیک و اقتصادی جهانی ارتقا داد. بر این اساس، اگر چین بتواند مذاکرات بین روسیه و اوکراین را تسهیل کند، نه تنها به پکن کمک می‌کند تا نفوذ دیپلماتیک خود را در شرق اروپا تقویت کند، بلکه می‌تواند پیامی را به کشورهای هند و اقیانوس آرام مبنی بر اینکه چین یک قدرت مسئول است، ارسال کند.

بهمین آرمان در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

دست و بال دولت برای تغییر وضعیت معیشتی مردم بسته است

- ملاک قضاوت مردم شعارهای انتخاباتی نیست، بلکه وضعیت سفره آنهاست
- برخی به هاشمی خرده می‌گرفتند چرا شعار رفاه اقتصادی مطرح می‌کند
- نخواستیم بپذیریم که اقتصاد یک علم است
- دولت می‌توانست از فرصت برجام به سود کشور استفاده کند
- برخی مدیران از تحلیل واقعیت‌های موجود جامعه ناتوان هستند

آرمان ملی - احسان انصاری: در حالی که مقام معظم رهبری شعار سال را رشد تولید و مهار تورم نام‌گذاری کرده‌اند اما در دو ماه گذشته قیمت کالاهای مورد نیاز مردم به صورت غیر محسوس و جراح خاموش افزایش یافته است. میزان افزایش قیمت‌ها به شکلی است که مردم به این نوع گرانی‌ها عادت کرده و آن را جزئی از زندگی اقتصادی خود می‌دانند. در واقع آنچه در بازار در حال رخ دادن است عادی سازی گرانی است. سوال مهمی که در این زمینه وجود دارد این است که با توجه به شرایط موجود چه چشم‌اندازی پیش‌روی اقتصاد کشور وجود دارد و آیا دولت سیزدهم از توانایی کافی برای تغییر این شرایط برخوردار است؟ «آرمان ملی» برای پاسخ به این سوالات با دکتر بهمن آرمان، اقتصاددان گفت‌وگو کرده است. وی معتقد است: «با توجه به شرایط موجود من چشم‌انداز مثبتی پیش‌روی اقتصاد کشور در سال جاری نمی‌بینم. این در حالی است که برخی از کارشناسان نیز نسبت به پیامدهای اجتماعی مشکلات اقتصادی هشدار می‌دهند. اگر آقای رئیسی قصد دارند در وضعیت اقتصادی کشور تغییر ایجاد کنند در مرحله نخست باید تیم اقتصادی خود را ترسیم کنند و از کسانی استفاده کنند که از توانایی و انگیزه کافی برای مدیریت شرایط کنونی اقتصاد کشور برخوردار باشند. از سوی دیگر باید برخی سیاست‌گذاری‌های اقتصادی تغییر و تحول جدی به وجود بیاورد. این تغییر و تحول نیز نیازمند تغییر نگاه به وضعیت داخلی و جامعه بین‌المللی دارد. اینکه ما نفت را به صورت خام بفروشیم و با آن گندم، روغن نباتی خام و سایر کالاهای اساسی را وارد کنیم تا ابد نمی‌تواند ادامه پیدا کند. تازمانی که این اتفاقات در کشور رخ ندهد نمی‌توان نسبت به تغییر وضعیت اقتصادی مردم و حل چالش‌های اقتصادی خوشبین بود.» این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

در حالی که شعار امسال توسط مقام معظم رهبری رشد تولید و مهار تورم نام‌گذاری شده اما در دو ماه گذشته قیمت کالاهای اساسی در حال افزایش بوده و همچنان نیز قیمت‌ها سیر صعودی دارد. آیا دولت در تحقق شعار سال موفق می‌شود؟

اگر ما به شعارهای دوران انقلاب توجه کنیم و آنها را مورد تحلیل و بررسی قرار بدهیم به این نتیجه می‌رسیم که در شعارهای انقلاب هیچ‌گاه مسائلی مانند توسعه اقتصادی و یا رفاه مردم وجود نداشته است. اغلب شعارهایی که در زمان انقلاب داده می‌شد سیاسی بود و گاهی نیز رنگ و بوی اجتماعی به خود می‌گرفت. با این وجود شعارهای اقتصادی و توسعه اقتصادی در محور برنامه‌های انقلاب قرار نگرفت. شرایط به شکلی بود که هنگامی که آقای هاشمی به ریاست جمهوری رسید و از رفاه اقتصادی صحبت می‌کرد برخی به ایشان خرده می‌گرفتند که چرا چنین شعاری را در دستور کار خود قرار داده‌اید. این افراد عنوان می‌کردند ما برای رفاه اقتصادی انقلاب نکرده‌ایم. نکته مهم دیگری که در این زمینه وجود داشت این بود که کسی نخواست بپذیرد که اقتصاد یک علم است و باید مانند یک علم با آن برخورد کرد. ما اقتصاد مسیحی یا یهودی نداریم و بلکه علم اقتصاد داریم. از زمانی که انقلاب به پیروزی رسید موضوع رفاه اقتصادی در محور تصمیم‌گیری‌های قرار نداشته است. هنگامی که چنین وضعیتی وجود دارد چگونه می‌توان انتظار داشت مردم کشور امروز در رفاه زندگی کنند.

شما عنوان می‌کنید که موضوع رفاه در دستور کار نبوده است. این در حالی است که اغلب دولت‌هایی که پس از انقلاب روی کار آمدند در رقابت‌های انتخاباتی به مردم وعده رفاه و بهبود شرایط اقتصادی می‌دادند. این تناقض که چه معناست؟

شعارهایی که دولت‌ها در فضای انتخابات درباره افزایش رفاه مردم می‌دادند تنها در حد شعار انتخاباتی و برای جذب آرای مردم بود. واقعیت‌ها نشان می‌دهد که دولت‌ها در ایران نه تنها موفق نشده‌اند رفاه مردم را افزایش بدهند

نماینده مجلس:

یک عده سازماندهی شده خط بی‌حجابی اجباری را پیش می‌برند

بنیان نرود. عباسی افزود: این موضوع قابلیت دو قطبی کردن در جامعه را دارد و برای این هم برنامه ریزی کردند تا وحدتی که در کشور وجود دارد را به هم بزنند، یک عده طرفدار حجاب هستند و عده‌ای نه و امکان دارد برای دست‌های دیگر این موضوع اهمیتی نداشته باشد.

سفیر خارجی که به کشور ما وارد می‌شود روسری سر می‌کند و به قانون احترام می‌گذارد و یا اقلیت‌هایی که در کشور هستند حجاب را رعایت می‌کنند، اما عده‌ای در کشور می‌خواهند دو قطبی ایجاد کنند و از آب گل‌آلود ماهی بگیرند. عضو کمیسیون کشاورزی مجلس در پایان به نقش سلبریتی‌ها در این موضوع پرداخت و گفت: نقش سلبریتی‌ها بسیار موثر است. یکی از ایراداتی که شاید ما در این قسمت داشتیم به عده‌ای فضا دادیم و بزرگشان کردیم که شاید اعتقادی به مسیر انقلاب و نظام نداشته باشند و در بزنگاه‌ها به سمتی غش می‌کنند.

همه باید کمک کنیم و اگر خدای ناکرده آسیبی به کشور برسد دیگر نه تومانی و نه من. دشمن به دنبال شیعه، سنی، کرد، لر، فارس و عرب نیست بلکه کلیت ایران برایش موضوعیت دارد و به دنبال تجزیه است. حال باید وحدت را حفظ کنیم تا به سرانجام خوبی برسیم.

بازد و از طرفی قانون و شرع در آن لحاظ شود و باعث بی‌دینی و سست شدن مردم نشویم.

امروز نماد اسلام در کشور حجاب است

نماینده مردم کرچ در پاسخ به این سوال که برخی می‌پرسند چرا امروز با وجود اینکه بزرگ‌ترین دغدغه امروز مردم معیشت است تمام حساسیت‌ها به حجاب و عفاف را به مجلس تقدیم کرده است؛ لایحه‌ای که انتقاداتی نیز به همراه داشته است. عده‌ای از سلبی بودن آن صحبت می‌کنند و در مقابل گروهی هم آن را حیانت از بی‌حجابی می‌نامند. در این باره علیرضا عباسی، نماینده مردم کرچ به جماران گفت: بانوان ما نه تنها امروز بلکه از قبل جمهوری اسلامی نشان دادند عقیف و محجبه بپوشانند، اما اینکه سبک حجاب چطور باشد بحث دیگر است. رضاخان زمانی که خواست کشف حجاب انجام دهد همین بانوان ما جلوی او ایستادند؛ در حالی که آن زمان جمهوری اسلامی وجود نداشت. جمهوری اسلامی، نظام اسلامی مقید به اجرای اصول و احکام دین است. آن زمان رضا خان به دنبال بی‌حجابی اجباری در جامعه بود که نشد و امروز هم برخی به دنبال بی‌حجابی اجباری هستند و ما با این موضوع مشکل داریم. وی ادامه داد: در جریانات نیمه دوم سال گذشته شاهد بودیم که با بی‌حجاب‌ها برخورد نمی‌شد، بلکه با محجبه‌ها برخورد می‌شد و به آنها حمله کرده و چادرشان را می‌کشیدند و به آنها تعرض می‌کردند. حال ما باید قانونی را بنویسیم که در حین اینکه احکام شریعت در آن رعایت می‌شود در بحث بی‌حجابی اجباری هم کسی به خودشن اجازه ندهد که انجام دهد. حضرت آقا فرمودند کشف حجاب یک حرام سیاسی و یک حرام شرعی است. یک عده سازماندهی شده خط بی‌حجابی اجباری را پیش می‌برند. ممکن است بانوان در بحث حجاب با شدت و ضعف روبرو باشند ولی به دنبال حجاب هستند. عباسی با بیان اینکه باید قانون حجاب و عفاف با مسیر نظام اسلامی همسو باشد و در آن شرع و قانون دیده شود، گفت: ما وظیفه داریم اگر لایحه ایرانی دارد بر طرف و از نقطه قوت‌ها نیز حمایت کنیم. حال ما چطور عمل کنیم که بازدارندگی وجود داشته باشد؛ از یک طرف شاید ما با جریان سازماندهی شده طرف هستیم که باید با آن مقابله کنیم و در مقابل عده‌ای نیز لب مرز هستند ممکن است فضا به سمتی برود و تهدیدی باشد که به سمت بی‌حجابی اجباری برود اما در حالت عادی زندگی می‌کنند، زمانی که به مترو و یا اتوبوس بروند و افرادی در آنها تعرض کنند ممکن است افراد به خاطر تعرض کوتاه‌بایند ولی در حالت عادی حجاب خود را دارند. ما باید قانون را طوری بنویسیم که بازدارنده

امروز نماد اسلام در کشور حجاب است و اگر مقابله کنند این اولین سد است که باید شکسته شود و اگر این بشکند بنیان خانواده بهم ریخته خواهد شد و دشمن از این راه می‌تواند کل جامعه ایرانی را منهدم کند. مثل اتفاقی که در اندلس افتاد و جامعه اسلامی را در مسیر مسائل جنسی و شهوانی بهم ریخته و حال می‌خواهند ذهن جوان ما را درگیر این موضوعات کنند تا به دنبال ساخت موشک، مسائل هسته‌ای، شرکت‌های دانش هسته‌ای، شرکت‌های دانش بنیان نرود

